

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна психологія

Освітня програма : Психологія

Спеціальність : 053 Психологія

Галузь знань : 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

м. Коломия - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціальна психологія
Викладач (-і)	Микитюк Галина Юріївна
Контактний телефон викладача	0950021074
E-mail викладача	g-mikityuk@ukr.net
Формат дисципліни	Заочна форма/ дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	180
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студента проводиться у межах робочого часу викладача), консультація до екзамену – 1 год .
2. Анотація до курсу	
Соціальна психологія є складовою частиною дисциплін психолого- педагогічного циклу нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема: опанування системою знань про закономірності поведінки і діяльності людей, зумовлених включенням їх до соціальних груп, а також психологічні характеристики цих груп.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: забезпечення майбутніх психологів знаннями з основних понять, принципів та положень соціальної психології, а також озброєння, на основі теоретичних знань, уміннями і навичками практичної та дослідницької діяльності у соціальній сфері. Завдання курсу: Ознайомити слухачів з сутністю, місцем і роллю соціальної психології в системі наукового знання, її концептуальним апаратом. Навчити майбутнього фахівця застосовувати методи соціальної психології з метою дослідження соціально-психологічні явища. Сприяти становленню у майбутніх фахівців здатності вбачати та усвідомлювати соціально-психологічні проблеми особистості, її соціалізації, активізувати особистісний та творчий потенціал. Виробити у студентів уміння використовувати прийоми і способи вербальної і невербальної комунікації для успішної взаємодії з людьми. Формувати у студентів розуміння природи і специфіки проблем міжособистісної взаємодії людей. Розвивати уміння аналізувати внутрішньогрупові і міжгрупові відносини, соціально-психологічні явища у великих групах.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись.</p> <p>ЗК12. Здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності</p>	

Фахові компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

5. Організація навчання курсу**Обсяг курсу**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	142

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2,3	Психологія	1,2	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет, значення і завдання соціальної психології. Історія формування соціально-психологічних ідей (короткий огляд).	Лекція, самостійна робота;	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен;
Тема 2. Методологічні основи та методи соціальної психології. Поняття методології наукового дослідження, її багаторівневий характер. Характеристика деяких загальнонаукових принципів	Лекція, самостійна робота;	№ 1, 2, 4 із списку рекомендованої літератури;	Підготовка конспекту по темі,		Упродовж семестру, згідно з розкладом

<p>у їхньому переломленні до соціальної психології (системності, формалізації, математизації). Специфіка емпіричних даних у соціально-психологічному дослідженні.</p> <p>Тема 3. Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості. Специфіка постановки проблеми особистості в соціальній психології на відміну від загальної психології й соціології. Поняття соціально-психологічних властивостей (якостей) особистості. Класифікація соціально-психологічних властивостей (якостей) особистості. Ціннісні орієнтації як головна соціально-психологічна характеристика особистості. Когнітивна складність і когнітивний стиль особистості.</p> <p>Тема 4. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Проблема соціальної настанови. Поняття соціалізації особистості в соціальній психології. Етапи й інститути соціалізації. Зміст процесу соціалізації. Фактори й механізми формування позитивної Я-концепції в процесі соціалізації. Концепції соціалізації в закордонній соціальній психології.</p> <p>Тема 5. Рольова поведінка особистості. Соціальний статус особистості. Соціальна роль як шаблон, модель поведінки (Дж. Мід, Т. Ньюком). Нормативність рольової поведінки. Поняття «стилю виконання ролі». Співвідношення факторів</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p> <p>Лекція, самостійна робота;</p> <p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 1, 2, 5 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 5, 2, 6 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 5, 2, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p> <p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p> <p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p> <p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p>	<p>занять, екзамен;</p> <p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен 3</p> <p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен 3</p> <p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, екзамен 3</p>
--	---	---	---	--

<p>мінливості й спадкоємності соціальної поведінки.</p> <p>Тема 6. Проблема соціальної ідентичності особистості. Я-концепція особистості як єдність соціальної та персоціальної ідентичностей. Специфіка розуміння „Я” в соціальній психології. Проблематика стабільності та мінливості .</p> <p>Тема 7. Спілкування як соціально-психологічна проблема. Спілкування як логічний центр сучасної психології. Дослідження спілкування в різних системах наукового знання. Специфіка соціально-психологічного підходу до спілкування.</p> <p>Тема 8. Спілкування як комунікативний процес Аналіз комунікативного процесу та його компонентів. Комунікативні бар'єри в спілкуванні як механізм контр сугестії.</p> <p>Тема 9. Спілкування як комунікативний процес. Аналіз комунікативного процесу та його компонентів. Комунікативні бар'єри в спілкуванні як механізм контр сугестії.</p> <p>Тема 10. Спілкування як процес соціальної (міжособистісної) перцепції. Поняття «соціальна перцепція». Взаємне сприйняття й пізнання партнерів по спілкуванню як основа встановлення взаєморозуміння. Типові схеми формування першого враження про іншу людину й ознаки їх включення. Стереотипізація як механізм соціальної перцепції.</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Тема 1 Соціальна психологія як наука. План. 1. Сутність, структура та</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 5, 2, 6 із списку рекомендованої літератури; 4, 3, 7 (додаткова);</p>	<p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно 3 розкладом занять, екзамен</p>
<p>Спілкування як логічний центр сучасної психології. Дослідження спілкування в різних системах наукового знання. Специфіка соціально-психологічного підходу до спілкування.</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 5, 2, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>		<p>Упродовж семестру, згідно 3 розкладом занять, екзамен</p>
<p>Тема 8. Спілкування як комунікативний процес Аналіз комунікативного процесу та його компонентів. Комунікативні бар'єри в спілкуванні як механізм контр сугестії.</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 11, 12, 8 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно 3 розкладом занять, екзамен</p>
<p>Тема 9. Спілкування як комунікативний процес. Аналіз комунікативного процесу та його компонентів. Комунікативні бар'єри в спілкуванні як механізм контр сугестії.</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 14, 12, 6 із списку рекомендованої літератури; 6, 12, 15 (додаткова);</p>	<p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p>	<p>Упродовж семестру, згідно 3 розкладом занять, екзамен</p>
<p>Тема 10. Спілкування як процес соціальної (міжособистісної) перцепції. Поняття «соціальна перцепція». Взаємне сприйняття й пізнання партнерів по спілкуванню як основа встановлення взаєморозуміння. Типові схеми формування першого враження про іншу людину й ознаки їх включення. Стереотипізація як механізм соціальної перцепції.</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Тема 1 Соціальна психологія як наука. План. 1. Сутність, структура та</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 1, 2, 4 із списку рекомендованої літератури; 8, 12, 15</p>	<p>Підготовка конспекту по темі, виконання</p>	<p>Упродовж семестру, згідно 3 розкладом занять, екзамен</p>

<p>функції соціальної психології. 2. Предмет і завдання соціальної психології. 3. Методи соціальної психології. II. Перевірка виконання самостійної роботи. Тема 2 1. Передумови виникнення соціальної психології як самостійної галузі знання. 2. Основні етапи становлення соціальної психології . 3. Розвиток сучасної зарубіжної та вітчизняної соціальної психології. Тема 3. 1. Соціально-психологічна природа особистості. 2. Поняття індивід, індивідуальність, особистість. 3. Основні ознаки та простори існування особистості. 4. Підходи до структури особистості. Тема 4. 1. Сутність соціалізації, її стадії та інститути. 2. Механізми соціалізації. 3. Провідні чинники гендерної соціалізації. Тема 5. 1. Сутність соціалізації, її стадії та інститути. 2. Механізми соціалізації. 3. Провідні чинники гендерної соціалізації. Тема 6. 1. Поняття спілкування в соціальній психології, його зміст та функції. 2. Види спілкування. 3. Історично сформовані типи міжособистісного спілкування. 4. Типові обмеження у спілкуванні. Тема 7. 1. Сутність міжособистісної комунікації. 2. Психологічні особливості вербальної комунікації. 3.Характеристика</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>(додаткова);</p> <p>№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 2, 3, 5 із списку рекомендованої літератури; 2, 3, 5 (додаткова);</p> <p>№ 2, 3, 4 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 6, 7, 8 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 9, 3, 7 із списку рекомендованої літератури; 5, 6, 4, (додаткова);</p>	<p>ня індивідуальних завдань, 2 год.</p> <p>Підготовка конспекту по темі, виконання індивідуальних завдань, 2 год.</p>		<p>мен</p> <p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять,екзамен 3</p> <p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять,екзамен 3</p> <p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять,екзамен;</p> <p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять,екзамен;</p> <p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять,екзамен;</p> <p>Упродовж семестру, згідно розкладом занять,екзамен;</p>
--	--	--	--	--	--

невербальної комунікації. II. Перевірка виконання самостійної роботи		№ 10, 4, 8 із списку рекомендованої літератури; 8, 12, 15 (додаткова);			
--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне, креативність рішень, творчий підхід.
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь у дискусії, творчий підхід до вирішення сформульованих завдань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів

7. Політика курсу

Політика курсу спрямована на вивчення галузі соціальної психології, що дає можливість на практиці застосовувати комплексні методи вивчення соціально-психологічного клімату у колективі, а також розробляти і здійснювати програми соціально-психологічних досліджень. Завдання сформульовані таким чином, щоб можна було засвоїти основні категорії соціальної психології, історичні передумови і перспективи розвитку соціальної психології, її напрями та галузі, структуру, задачі та методи науки, її міждисциплінарні зв'язки з іншими науками та оволодіти практичними навичками проведення соціально-психологічних досліджень з використанням основних методів цієї дисципліни. Студенти, які вивчають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме: виконання самостійної роботи, конспектування вказаної літератури, яка виносить до кожної теми; написання тестових завдань, реферату та словника психологічних термінів. У випадку невиконання студентами вищезазначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму).

8. Рекомендована література

Базова

1. Андреева Г.М. Соціальна психологія. Навч. Посібник. - М.: Аспект-Пресс, 2008. – 507 с.
2. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К.: Либідь, 2008. – 301 с.
3. Кричевский Р.Л. Психологія малої групи: теоретичний и прикладний аспекти. – М.: Аспект-Пресс, 2012. – 485 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2010. - 649 с.
5. Русинка І.І. Психологія: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2009. – 512 с.

Допоміжна

6. Арбузова Е. Н. Практикум по психології об'єктивної оцінки – СПб.: Речь, 2008. – 248 с.
7. Богданов Е.Н., Зазыкин В.Г. Психология личности в конфликте: Учебное пособие. – СПб.:

- Питер, 2004. – 527 с.
8. Батаршев А.В. Психология индивидуальных различий: От темперамента к характеру и типологии личности. – М.: Аспект-Пресс, 2008. – 375 с.
 9. Основи соціальної психології навч. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політичної психології. - К. : Міленіум, 2008.
 10. Парыгин Б. Д. Социальная психология. Истоки и перспективы. – СПб : СПбГУП, 2010. – 479 с.
 11. Психологічна енциклопедія /Авт.-упоряд. О.М.Степанов. – К.: „Академвидав”, 2006. – 855 с.
 12. Солсо Р. Когнитивная психология. – СПб.: Питер, 2006.
 13. Циба В. Т. Системна соціальна психологія: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2006. – 461 с.
 14. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К.: Основи, 2007. – 390 с.

Викладач Микитюк Галина Юріївна